

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

**Izvještaj o implementaciji
Nacionalne strategije za transpoziciju, implementaciju i primjenu
pravne tekovine EU
u oblasti životne sredine i klimatskih promjena
s
Akcionim planom
za period 2016-2020.**

izvještajni period
januar-mart 2017.

Podgorica, april 2017.

Sadržaj:

U V O D	3
1. PREGLED REALIZACIJE OBAVEZA STRATEGIJE S AP ZA PERIOD JUL-DECEMBAR 2016.	4
1.1. Realizacija obaveza u dijelu transpozicije, implementacije i primjene pravne tekovine EU	4
1.2. Realizacija obaveza u pogledu jačanja administrativnih kapaciteta	8
2. PREGLED REALIZACIJE OBAVEZA STRATEGIJE S AP ZA I KVARTAL 2017.....	9
2.1. Obaveze planirane u pogledu transpozicije, implementacije i primjene pravne tekovine EU ...	9
2.2. Horizontalne obaveze predviđene Strategijom s AP za I kvartal 2017.	11
2.2.1. Revizija infrastrukture za životnu sredinu.....	11
2.2.2. Izrada Analize priuštivosti na nacionalnom i regionalnom nivou	12
2.2.3. Uspostavljanje ekofonda	12
2.2.4. Realizacija Plana implementacije za Direktivu o komunalnim otpadnim vodama.....	12
Z A K L j U Č C I.....	14

Uvod

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 28. jula 2016. godine usvojila Nacionalnu strategiju za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena s Akcionim planom za period 2016-2020 (u daljem tekstu: Strategija s AP).

Strategija s AP je pripremljena i strukturirana da odgovori na zahtjeve početnog mjerila za Poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene, kroz pripremu sveobuhvatne nacionalne strategije, uključujući i akcioni plan, koji će poslužiti kao osnov za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, uključujući i planove za razvoj relevantnih administrativnih kapaciteta i procjenu potrebnih finansijskih resursa. Takođe, početnim mjerilom bilo je potrebno posveti posebnu pažnju na usklađivanje sa pravnom tekovinom EU u sektorima: kvalitet voda i upravljanje otpadom, kroz integrisanje mjera za minimalizaciju otpada, koji se ne može tretirati nikako drugačije osim odlaganjem na deponiji, kao i na planiranje politike i pitanja administrativnih kapaciteta za klimatsku akciju. Poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promjene (P27) obuhvata deset podoblasti, i to: Horizontalno zakonodavstvo, Kvalitet vazduha, Upravljanje otpadom, Kvalitet voda, Zaštita prirode, Industrijsko zagađenje, Hemikalije, Buka, Civilna zaštita i Klimatske promjene, koje su obuhvaćene Strategijom s AP. Akcionim planom (AP) predviđena je realizacija mjera u pogledu transpozicije i implementacije pravne tekovine EU u ovoj oblasti, za period 2016-2020. Takođe, Strategijom s AP predviđeno je jačanje administrativnih kapaciteta do 2020. godine, i to na poslovima transpozicije, implementacije i primjene pravne tekovine EU, imajući u vidu da je trenutni broj zaposlenih 126, dok je Strategijom identifikovana potreba za ukupno 260.

Ekonomska i finansijska analiza Strategije, kojom se ujedno definišu izvori i modeli finansiranja, pokazala je da će ukupni troškovi usklađivanja sa standardima EU do 2035. godine iznositi 1,42 milijarde eura.

Strategijom s AP je data metodologija izvještavanja, u skladu sa kojom se vrši praćenje realizacije obaveza za svih deset podoblasti, kroz pripremu kvartalnih izvještaja, a posredstvom koordinatora podoblasti. Kvartalni izvještaji se shodno Strategiji s AP pripremaju na nivou MORT-a, u odgovarajućoj proceduri za razmatranje od strane Vlade. Na godišnjem nivou planirano je sprovođenje revizije Strategije s AP kako bi se omogućilo blagovremeno ispravljanje i prilagođavanje strateških obaveza novoj situaciji, tj. postignutom stepenu usklađivanja.

Prvi Izvještaj o realizaciji obaveza predviđenih Strategijom s AP koji je razmotren i usvojen na sjednici Vlade održanoj 2. februara 2017. obuhvatio je period jul-decembar 2016. godine. Prema prvom izvještaju o realizaciji obaveza predviđenih Strategijom s AP stepen realizacije obaveza za period jul-decembar 2016. iznosio je 40% (od 25 predviđenih obaveza realizovano je 10). Stepenn realizacije obaveza u pogledu administartivnih kapaciteta iznosio je 8.3% (od 48 planiranih novih radnih mjesta realizovano je 4).

Shodno navedenoj metodologiji pristupilo se izradi **Izvještaja o implementaciji Strategije s AP za period januar-mart 2017** (Izvještaj) koji obuvata podatke o stepenu realizacije obaveza iz 2016, uključujući i one koje su u međuvremenu realizovane i stepen realizacije obaveza koje su bile planirane za I kvartal 2017. Izvještaj sadrži informacije o realizaciji obaveza po podoblastima i resorima, u pogledu transpozicije i implementacije pravne tekovine EU za P27.

1. PREGLED REALIZACIJE OBAVEZA KOJE SU BILE PLANIRANE ZA PERIOD JUL-DECEMBAR 2016.

1.1. Realizacija obaveza u dijelu transpozicije, implementacije i primjene pravne tekovine EU

Strategijom s AP u pogledu transpozicije, implementacije i primjene pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, za period jul-decembar 2016. godine, bilo je planirano ukupno **25 obaveza**, od čega je do sada **realizovano dvanaest (12)**, što čini stepen realizacije od **48%**. **Od 13 nerealizovanih obaveza 5 obaveza je vezano za usvajanje Zakona o hemikalijama.** Naime, Predlog zakona je poslat na mišljenje Evropskoj komisiji (EK) u julu 2016, i u toku je postupak usaglašavanja sa dobijenim mišljenjem. Programom pristupanja Crne Gore EU (2017-2018) realizacija navedene obaveze pomjerena za II kvartal 2017.

U nastavku je dat tabelarni prikaz planiranih obaveza po resorima, uključujući status realizacije i napomene.

Institucija	Mjera		Status realizacije	Napomena
MORT	-Direktiva (EU) 2016/802 izmjenjena Direktiva 2012/33/EU (Brodsko gorivo) -Direktiva 1999/32/EZ (Sadržaj sumpora u tečnim gorivima)	Donošenje podzakonskog akta	Realizovano	Uredba o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla („Sl. list CG“ br.17/17) prenijela je Direktivu 2016/802/EU koja sumira sve izmjene i dopune Direktive 1999/32/EZ o smanjenju sadržaja sumpora u tečnim gorivima.
	Donošenje odluke o izboru opcije za upravljanje otpadom		Nerealizovano	U toku su aktivnosti na uspostavljanju saradnje sa Opštinom Nikšić, sa ciljem formiranja zajedničkog tima za izradu Projektnog zadatka za Studiju termičke obrade otpada.

	Odluka Komisije 2014/431/E U (Format izvještavanja UWWT)	Donošenje Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama	Realizovano	„Sl. list CG“, br. 2/17
	Radna ekspertska grupa za zaštitu prirode		Nerealizovano	Uspostavljanje Radne grupe u završnoj fazi i biće realizovano do 20. 04.2017.
	Regulativa (EZ) br. 166/2006 (EPRTR)	Izmjene i dopune zakona; Izrada i donošenje podzakonskog akta o PRTR	Nerealizovano	Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 52/16). Registar zagađivača u skladu sa Regulativom (EZ) 166/2006 (E-PRTR) za koji je Zakonom o životnoj sredini utvrđen pravni osnov, za sada nije uspostavljen. Pravilnikom o bližem sadržaju i načinu vođenja katastra zagađivača životne sredine bliže su utvrđeni uslovi za primjenu ove odredbe Zakona o životnoj sredini.
	Regulativa (EZ) br. 66/2010 o ekološkom označavanju (Ekološko označavanje)	Izmjene i dopune zakona; Izrada i donošenje podzakonskog akta	Nerealizovano	Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“, broj 52/16). Donošenje podzakonskog akta planirano je za II kvartal 2017. U toku je postupak javne nabavke za izradu idejnog rješenja izgleda eko znaka.
	Odluka Komisije 2012/481/E U (Ekološko označavanje)	Izmjene i dopune zakona; Izrada i donošenje podzakonskog akta,	Nerealizovano	Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 52/16). Donošenje podzakonskog akta planirano je za II kvartal 2017. U toku je postupak javne nabavke za izradu idejnog rješenja izgleda eko znaka.

	Regulativa (EZ) br. 1221/2009 (EMAS)	Izmjene i dopune zakona; Izrada i donošenje podzakonskog akta	Nerealizovano	Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 52/16). Donošenje podzakonskog akta planirano je za II kvartal 2017. U toku je izrada propisa.
	Regulativa (EZ) br. 1907/2006 (REACH)	Izmjene i dopune Zakona	Nerealizovano	Predlog zakona o hemikalijama je poslat na mišljenje EK, u julu 2016, u toku je postupak usaglašavanja sa dobijenim mišljenjem.
	Regulativa (EZ) br. 1272/2008 (CLP)	Izmjene i dopune Zakona	Nerealizovano	Predlog zakona o hemikalijama je poslat na mišljenje EK, u julu 2016, u toku je postupak usaglašavanja sa dobijenim mišljenjem.
	Regulativa (EZ) br. 528/2012 (Biocidi)	Donošenje Zakona	Realizovano	Zakon o biocidnim proizvodima („Sl. list CG”, br. 54/16) sa pratećih 9 podzakonskih akata (6 je donešeno tokom 2016.)
	Regulativa (EU) br. 649/2012 (izvoz i uvoz opasnih hemikalija)	Izmjene i dopune Zakona	Nerealizovano	Predlog zakona o hemikalijama je poslat na mišljenje EK, u julu 2016, u toku je postupak usaglašavanja sa dobijenim mišljenjem.
	Regulativa (EZ) br. 1102/2008 (izvoz i skladištenje metalne žive)	Donošenje Zakona	Realizovano	Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16).
	Regulativa (EZ) br. 648/2004 (detergenti)	Izmjene i dopune Zakona	Nerealizovano	Predlog zakona o hemikalijama je poslat na mišljenje EK, u julu 2016, u toku je postupak usaglašavanja sa dobijenim mišljenjem.

	Regulativa (EZ) br. 850/2004 (POPs)	Donošenje Zakona	Realizovano	Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 52/16).
	Direktiva Savjeta 87/217/EEZ (azbest)	Donošenje Zakona	Realizovano	Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 52/16).
	Direktiva (EU) 2015/996 (metode za procjenu buke)	Donošenje podzakonskog akta	Realizovano	Pravilnik o dopuni pravilnika o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 17/17).
Ukupno MORT: 17 obaveza; realizovano 7 obaveza				
MPRR	Radna ekspertska grupa za kvalitet voda		Realizovano	Akt br. 353-15/15-13 od 27.12.2016.
	Direktiva 2010/63/EU (Zaštita životinja koje se koriste u naučne svrhe)	Donošenje Zakona	Nerealizovano	Po Programu pristupanja Crne Gore EU (PPCG) 2017-2018 planiran za IV kvartal 2018.
Ukupno MPRR: 2 obaveze – realizovana 1				
AZŽS	Regulativa (EZ) br. 1272/2008 o klasifikaciji, obilježavanju i pakovanju supstanci i smješa (CLP)	Izveštavanje o komunikaciji o bezbjednom korišćenju hemikalija	Realizovano	Aktivnost se realizuje u kontinuitetu.
	Regulativa (EU) br. 649/2012 (Izvoz-uvoz hemikalija - PIC)	Uspostaviti i voditi PIC postupak u skladu sa ovom Regulativom i Rotterdamskom konvencijom	Realizovano	Aktivnost se realizuje u kontinuitetu.

	Direktiva Komisije (EU) 2015/996 (metode za procjenu buke)	Primjeniti metode u izradi Strateških karata buke	Nerealizovano	Nije se otpočelo sa izradom strateških karata buke.
Ukupno AZŽS: 3 obaveze, realizovane 2 obaveze				
MORT i MPRR	Direktiva 91/271/EEZ (Komunalne otpadne vode - UWWT)	Donošenje Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama	Realizovano	Zakon o upravljanju komunalnim otpadnim vodama („Sl. list CG” br. 2/17).
Ukupno zajedničkih obaveza MORT i MPRR: 1 obaveza – realizovana				
MORT i MUP - DVS	Direktiva 2012/18/EU (Seveso III)	Izrada i donošenje zakona; Izrada i donošenje podzakonskih akata	Realizovano	Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i dva podzakonska akta: Pravilnik o količinama opasnih materija po kategorijama kojima se određuje stepen rizika SAVESO postrojenja („Sl. list CG”, br. 63/16) i Pravilnik o bližem sadržaju plana prevencije i plana zaštite od udesa („Sl. list CG”, br. 67/16).
Ukupno zajedničkih obaveza MORT i MUP: 1 obaveza – realizovana				
MORT, ME i ATCG	Direktiva 2004/9/EZ (Verifikacija –Dobra laboratorijska praksa)	Donošenje Zakona	Nerealizovano	Predlog zakona o hemikalijama je poslat na mišljenje EK, u julu 2016, u toku je postupak usaglašavanja sa dobijenim mišljenjem.
Ukupno zajedničkih obaveza MORT, ME i ATCG: 1 obaveza – nerealizovana				
Ukupno: 25 obaveza – realizovano 12 (10 obaveza u 2016, 2 obaveze u 2017)				

Od ukupno 25 obaveza planiranih Strategijom s AP u 2016, realizovano je 10 obaveza do kraja 2016, od preostalih 15 obaveza u I kvartalu 2017. realizovane su dvije obaveze.

1.2. Realizacija obaveza u pogledu jačanja administrativnih kapaciteta

Od ukupno planiranih 48 novih službenika u 2016. u okviru institucija nadležnih za procese transpozicije, implementacije i primjene pravne tekovine EU za Poglavlje 27, realizovano je povećanje od četiri službenika do kraja 2016, dok je u 2017. došlo do dodatnog zapošljavanja jednog službenika u UIP. Shodno navedenom, realizovano je 5 od 48 planiranih novih radnih mjesta, što iznosi 10%.

Povećanje administrativnih kapaciteta u 2016.			
Naziv institucije	Planirano povećanje	Realizovano	Napomena
MORT	13	3	Jedan službenik u Direktoratu za upravljanje otpadom i dva službenika u Direktoratu za klimatske promjene.
UIP	11	1	Jedan inspektor za vode
AZŽS	10	0	
IBM	1	0	
ZHS	2	0	
MP	1	0	
MONSTAT	1	0	
MZ	1	1	
MPRR ¹	8	0	

2. PREGLED REALIZACIJE OBAVEZA KOJE SU BILE PLANIRANE ZA I KVARTAL 2017.

Strategijom s AP u pogledu transpozicije, implementacije i primjene pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, **za period januar - mart 2017. godine, bilo je planirano ukupno 7 obaveza, 3 obaveze u pogledu transpozicije i implementacije pravne tekovine EU, kao i 4 horizontalne obaveze i iste nisu realizovane.**

2.1. Obaveze planirane u pogledu transpozicije, implementacije i primjene pravne tekovine EU

Strategijom s AP u pogledu transpozicije, implementacije pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, **za period januar - mart 2017. godine, bile su planirane 3 obaveze, jedna u pogledu transpozicije (podoblast kvalitet voda), dvije obaveze u pogledu implementacije (podoblasti: kvalitet vazduha i buka), i iste nisu realizovane.**

Navedene obaveze su u nadležnosti MORT-a, Ministarstva zdravlja (MZ) i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine (AZŽS). U pogledu obaveze AZŽS koja se odnosi na organizovanje obuke za izradu strateških karata buke, učešće u istoj će uzeti i MORT, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva (MSP) i Jedinice lokalne samouprave (JLS).

¹ Od planiranih 8 službenika, predviđeno je zapošljavanje 4 u Upravi za vode.

Tabelarnim prikazom u nastavku dat je stepen realizacije obaveza shodno Strategiji s AP za period januar - mart 2017. godine, uključujući nadležne institucije i napomene.

Br	Naziv EU propisa	Mjera	Institucija	Status realizacije	Napomena
KVALITET VAZDUHA					
1.		Usvajanje drugog Akcionog plana za implementaciju Nacionalne strategije za upravljanje kvalitetom vazduha sa mjerama za postizanje usklađenosti graničnih vrijednosti na teritoriji države.	MORT	Nerealizovano	U Vladinoj proceduri. Obaveza će biti realizovana do kraja II kvartala 2017.
KVALITET VODA					
2.	Direktiva savjeta 98/83/EZ (Voda za piće)	Donošenje zakona – Zakon o vodi za ljudsku upotrebu.	MZ	Nerealizovano	Nacrt zakona poslat EK na mišljenje u avgustu 2016. – još uvijek nije dobijena povratna informacija.
BUKA					
3.		Organizovanje obuke za sve relevantne institucije vezano za pripremu strateških karti buke	AZŽS MORT MSP JLS	Nerealizovano	Kako strateške karte buke izrađuju akreditovane laboratorije, u skladu sa Zakonom, sve relevantne institucije biće obučene kroz praktičan rad prilikom same izrade strateških karata buke. Sredstva za podoblast buka, uključujući izradu strateških karata buke, planirana u iznosu od 352 000 eura kroz IPA II -

					Akcioni dokument za 2016. koji je usvojen 02. decembra 2016.

Ističemo da je razlog za nerealizovanje obaveze MZ vezano za donošenje Zakona o vodi za ljudsku upotrebu duga procedura dobijanja mišljenja od strane EK.

2.2. Horizontalne obaveze predviđene Strategijom s AP za I kvartal 2017.

U pogledu horizontalnih obaveza Strategijom s AP za period I kvartala 2017. godine, na osnovu ekonomske i finansijske analize Startegije, planirane su bile četiri obaveze MORT-a: Revizija infrastrukture za životnu sredinu, Izrada Analize priuštivosti na nacionalnom i regionalnom nivou, Uspostavljanje ekofonda i Izrada plana za implementaciju specifične Direktive o komunalnim otpadnim vodama (DSIP), a koje nisu realizovane. Revizija infrastrukture za životnu sredinu i Izrada Analize priuštivosti na nacionalnom i regionalnom nivou realizovaće se kroz IPA projekat „Revizija infrastrukture u sektoru životne sredine i izrada Studije priuštivosti“. Obaveza uspostavljanja ekofonda realizuje se kroz projekat „Program uspostavljanja Ekofonda u Crnoj Gori“, dok se izrada DSIP-a za Direktivu o komunalnim otpadnim vodama sprovodi kroz projekat „Revizija master planova za otpadne vode i priprema nacrtu plana za implementaciju specifične Direktive za komunalne otpadne vode (91/271/EEZ).

Obaveze se realizuju kroz projekte, iz sredstava Instrumenta za pretpristupnu podršku Evropske unije IPA I (III komponenta - Operativni program za regionalni razvoj (OPRR) 2012-2013), dok je realizacija jedne obaveze predviđena kroz podršku Programa ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP). Realizacija navedenih projekata je otpočela i odvija se u skladu sa projektnim aktivnostima i iste će iste biti realizovane do kraja IV kvartala 2017.

U nastavku je dat pregled planiranih aktivnosti, uključujući status realizacije i napomene:

2.2.1. Revizija infrastrukture za životnu sredinu

Planirana aktivnost: Shodno Strategiji s AP, revizija infrastrukture predviđena je kao jedan od prvih koraka koje je potrebno sprovesti, kako bi se jasno utvrdila situacija u Crnoj Gori kada je riječ o stanju infrastrukture u oblasti životne sredine i o pružaocima komunalnih usluga. Revizija treba da utvrdi jasnu početnu poziciju vezano za pripremu Planova za implementaciju specifičnih direktiva (DSIP). Dokumentom je planirano da aktivnost bude realizovana od strane MORT-a, do kraja I kvartala 2017. godine, iz raspoloživih IPA fondova i uz sufinansiranje od strane Crne Gore u visini od najmanje 15%.

Status realizacije: Nerealizovano. Navedena aktivnost će se realizovati kroz projekat „Revizija infrastrukture u sektoru životne sredine i izrada Studije priuštivosti“, koji je počeo sa realizacijom 06. aprila 2017. i trajaće 8 mjeseci. Projekat se finansira kroz Instrument za pretpristupnu podršku Evropske unije IPA I - III komponenta, Operativni program za regionalni razvoj (OPRR) 2012-2013, u iznosu od 142.676 EUR.

2.2.2. Izrada Analize priuštivosti na nacionalnom i regionalnom nivou

Planirana aktivnost: Strategijom s AP je predviđeno sprovođenje analize u što kraćem roku, kako na nacionalnom, tako i regionalnom nivou (sjever/centralni dio/primorje), a u cilju definisanja potrebnih referentnih vrijednosti i mjerila priuštivosti. Dokumentom je planirano da aktivnost koordinira MORT u saradnji sa Ministarstvom finansija i da ista bude realizovana do kraja I kvartala 2017.

Status realizacije: Nerealizovano. Navedena aktivnost će se realizovati kroz projekat „**Revizija infrastrukture u sektoru životne sredine i izrada Studije priuštivosti**“, koji je počeo sa realizacijom 06. aprila 2017. i trajaće 8 mjeseci. Projekat se finansira kroz Instrument za pretpristupnu podršku Evropske unije IPA I - III komponenta, Operativni program za regionalni razvoj (OPRR) 2012-2013, u iznosu od 142.676 EUR.

2.2.3. Uspostavljanje ekofonda

Planirana aktivnost: Strategijom s AP ističe se značaj uspostavljanja fondova za zaštitu životne sredine obzirom na veliki potencijal za generisanje prihoda, pravni osnov (Zakon o životnoj sredini „Sl. list CG“, br. 52/16) kao i pozitivan stav Ministarstva finansija po ovom pitanju. Dokumentom je planiran odgovarajući podzakonski akt kojim će se odrediti pravni i formalni status Ekofonda i njegovo usvajanje do kraja 2016. Planirano da MORT koordinira proces uspostavljanja pravnog osnova za Ekofond, kao i da isti postane operativan prije kraja 2017. godine.

Status realizacije: Nerealizovano. MORT je promijenio pristup u pogledu realizacije planiranog, iniciranjem izrade Programa ekofonda koji će dati optimalan model i formalno-pravni osnov za uspostavljanje istog do oktobra 2017. godine. Realizacija navedene aktivnosti planirana kroz projekat „**Program uspostavljanja Ekofonda u Crnoj Gori**“ koji je počeo sa realizacijom 1. aprila 2017. godine, i trajaće 4 mjeseca (do avgusta 2017. godine). Cilj projekta je da predloži najbolji model i svu neophodnu dokumentaciju i smjernice za uspostavljanje Ekofonda u Crnoj Gori. Projekat se finansira iz sredstava UNDP-a, kroz komponentu I - Razvoj regulatornog okvira za niskokarbonski turizam – uz ugovoreni iznos od 69.990 EUR. Za realizaciju projekta angažovan je Energetski institut Hrvoje Požar iz Zagreba. Sprovođenje projekta će biti pod nadzorom projektnog menadžera UNDP-a, a u tijesnoj saradnji savjetodavnim tijelom koje će obrazovati MORT.

2.2.4. Izrada plana za implementaciju specifične Direktive o komunalnim otpadnim vodama

Planirana aktivnost: U Strategiji s AP navodi se da je u što kraćem roku potrebno pripremiti DSIP za direktive za koje su potrebna velika ulaganja, a naročito za direktive o vodama i otpadu, imajući u vidu njihov ključni značaj za komponentu povraćaja troškova. Dokumentom je planirano da ugovor za izradu DSIP-a za Direktivu o komunalnim otpadnim vodama, koji će odrediti konačni rok za puno usaglašavanje u oblasti od najvećeg ekonomskog uticaja, bude

zaključen prije kraja 2016. godine, kao i da će raspoloživa sredstva iz IPA fondova biti dopunjena kofinansiranjem iz crnogorskog budžeta u visini od 15%. Očekuje se da ugovor bude dodijeljen u IV kvartalu 2016. godine. i da se realizuje tokom 9 mjeseci.

Status realizacije: Nerealizovano. Za planiranu aktivnost predviđena je realizacija projekta „**Revizija master planova za otpadne vode i priprema nacрта plana za implementaciju specifične Direktive za komunalne otpadne vode (91/271/EEZ)**“, koji je počeo sa realizacijom 04. aprila 2017. godine i trajaće 8 mjeseci. Projekat se finansira kroz Instrument za pretpristupnu podršku Evropske unije IPA I (III komponenta, Operativni program za regionalni razvoj (OPRR) 2012-2013, LOT 6 – Životna sredina) u iznosu od 289,905 EUR. Kompanija AGRECO je izabrana za realizaciju projekta, dok je inicijalni sastanak planiran za 19. april 2017. godine.